

Ny Bokin'i Daniela - Laharana faha-Iraika amby Dimy>

Ny Fandavana Miandalana ny Filazantsara: Hatramin'ny Nahaterahan'i Kristy ka hatramin'ny Fitoraham-bato an'i Stefana

Jeff Pippenger

2024-02-29

Tamin'ny lahatsoratra farany dia nomarihintsika fa ny tsindrimandry dia nanambara fa ny Jiosy dia “nanisy tombo-kase ny fandavany” ny filazantsara teo amin'ny hazo fijaliana, ary avy eo dia nanamafy indray ny fandavany tamin'ny fitoraham-bato an'i Stefana. Ahoana no ahafahan'izany ho izany? Mazava ho azy fa ny fandavan'ireo Jiosy mpanohitra sy tia adihevitra tamin'izany tantara izany ny filazantsara dia tanteraka tsikelikely. Efa nodinganina izy ireo tamin'ny fahaterahany. Ny fotoana manomboka amin'ny fahaterahan'i Kristy ka hatramin'ny fitoraham-bato an'i Stefana dia maneho fandavana miandalana ny filazantsara.

“Tsy fantatry ny olona izany, nefa mameno ny lanitra fifaliana ny vaovao. Amin'ny fahalinana lalindalina kokoa sy malefaka kokoa no itarihan'ny zava-masina avy amin'ny tontolon'ny fahazavana ho amin'ny tany. Mamirapiratra kokoa izao tontolo izao manontolo noho ny fanatrehany. Eo ambonin'ny havoanan'i Betlehema no ivorian'ny antokon'anjely tsy tambo isaina. Miandry ny famantarana izy ireo mba hanambara ny vaovao mahafaly amin'izao tontolo izao. Raha nahatoky tamin'ny adidiny ireo mpitarika teo amin'ny Isiraely, dia ho afaka niombona tamin'ny fifaliana nitory ny nahaterahan'i Jesosy izy. Fa ankehitriny dia nohodian-davitra izy ireo.” The Desire of Ages, 47.

Nanomboka tamin'ny nahaterahan'i Jesosy ka hatramin'ny nahafatesan'i Stefana no anehoana ny fandavan'i Isiraely fahiny tsikelikely ny filazantsara. Ny fanekena fa nandroso tsikelikely ny fandavan'ny Jiosy an'i Kristy dia mamela ny hamantarana ny “famehezana ny fandavany,” na teo amin'ny hazo fijaliana, rehefa triatra ny efitra lamba tao amin'ny tempoly, na tamin'ny fahafatesan'i Stefana. Ny fitriaran'ilay efitra lamba dia tandindona fa tsy vahoakan'ny fanekempihavanan'Andriamanitra intsony izy ireo, ary rehefa notoraham-bato Stefana, dia hitan'i Stefana Jesosy nitsangana teo ankavanan'Andriamanitra, izay ao amin'ny Daniela toko faharoa ambin'ny folo, andininy voalohany, dia tandindon'ny fifaranan'ny fotoam-pahasoavana. Ny fandavana an'i Jerosalema koa dia tandindon'ny fifaranan'ny fotoam-pahasoavana.

“Ang paghihiganting sasapit sa Jerusalem ay maaari lamang maantala sa loob ng maikling panahon; at habang ang mata ni Cristo ay nakatuon sa lungsod na nakatalaga sa kapahamakan, nakita Niya hindi lamang ang pagkawasak nito, kundi ang pagkawasak ng isang sanlibutan. Nakita Niya na kung paanong ang Jerusalem ay ibinigay sa pagkapuksa, gayundin ang sanlibutan ay ibibigay sa sarili nitong kapahamakan. Nakita Niya ang paghihiganting ipapataw sa mga kaaway ng Diyos. Ang mga tagpong naganap sa pagkawasak ng Jerusalem ay mauulit sa dakila at kakila-kilabot na araw ng Panginoon, ngunit sa lalong nakatatakot na paraan.” Review and Herald, December 7, 1897.

Ny famindram-pon'Andriamanitra ihany no nisakana an'i Jerosalema tsy horavana teo amin'ny hazo fijaliana.

Tafiditra tao anatin'ny nanomboan'ny Jiosy an'i Kristy tamin'ny hazo fijaliana ny fandravana an'i Jerosalema. Ny rà nalatsaka teo Kalvary no vesatra nanatsinkafona azy ireo ho amin'ny faharavana ho an'ity izao tontolo izao ity sy ho an'ny izao tontolo izao ho avy. Toy izany koa no hitranga amin'ilay andro lehibe farany, rehefa hihatra amin'ireo izay nandà ny fahasoavan'Andriamanitra ny fitsarana. Kristy, ilay vatolampy mahasolafaka azy, dia hiseho amin'izany fotoana izany aminy ho tendrombohitra mpamaly faty. Ny voninahitry ny tavany, izay aina ho an'ny marina, dia ho afo mandevona ho an'ny ratsy fanahy. Noho ny fitiavana nolavina sy ny fahasoavana nohamavoina, dia ho levona ny mpanota.” *The Desire of Ages*, 600.

Ny famindram-pon'Andriamanitra ihany no mbola nitaredretra ka tsy nitondra ny fandranganana an'i Jerosalema tamin'ny fotoana nisian'ny hazo fijaliana.

“Nandritra ny efa ho efapolo taona taorian'ny nanononan'i Kristy Tenany ihany ny loza hanjo an'i Jerosalema, dia nahemotry ny Tompo ny fitsarany tamin'ilay tanàna sy ilay firenena. Mahagaga ny fahari-pon'Andriamanitra tamin'ireo nandà ny filazantsarany sy ireo namono ny Zanany.” *The Great Controversy*, 27.

Tamin'ny fotoana nanaovany ny fanadiovana farany ny tempoly dia nanolotra mazava ny fampitandremana i Jesosy mba handosirana an'i Jerosalema rehefa hitan'ny mpanaraka Azy ilay fahavetavetana mahatonga fandravana, izay nolazain'i Daniela mpaminany. Tamin'ny fanadiovany voalohany ny tempoly dia nilaza Izy fa nataon'ny Jiosy zohy fieren'ny mpangalatra ny tranon'ny Rainy; fa tamin'ny farany kosa dia hoy Izy: “indro, avela ho lao aminareo ny tranonareo.” Na dia talohan'ny hazofijaliana aza, izay efa saika hitranga tamin'izany, ilay tempoly izay hisarahan'ny efitra lamba tamin'ny fanomboana Azy teo amin'ny hazo fijaliana dia efa notondroina ho tranon'ny Jiosy, fa tsy tranon'Andriamanitra. Sister White dia miresaka ny fotoana nanambaran'i Kristy izany fanambarana izany, ary raha mitohy ny fijoroany ho vavolombelona dia resahiny koa ny efapolo taona nanaovana famindram-po mbola nohalavaina.

Ny tenin'i Kristy tamin'ireo mpisorona sy mpanapaka hoe: “Indro, avela ho anareo ho lao ny tranonareo” (Matio 23:38), dia nampiditra tahotra tao am-pony. Nody tsy niraharaha izy ireo, kanefa tao an-tsainy tsy tapaka no niverina ny fanontaniana ny amin'ny hevitra izany teny izany. Loza tsy hita maso no toa nandrahona azy. Moa va mety ho tonga tsy ho ela ho antontam-bato rava ilay tempoly mahatalanjona, izay reharenan'ny firenena?...

“Kristy dia nanome famantarana ny mpianany momba ny fandravana izay ho avy amin'i Jerosalema, ary nambarany taminy ny fomba handosirana: ‘Ary raha hitanareo fa hodidinin'ny miaramila Jerosalema, dia fantaro fa efa akaiky ny fandravana azy. Ary amin'izany izay any Jodia aoka handositra ho any an-tendrombohitra; ary izay ao afovoany aoka hiala eo; ary izay any ambanivohitra aza aoka tsy hiditra ao. Fa andro famaliana ireo, mba hahatanteraka izay rehetra voasoratra.’ Ity fampitandremana ity dia nomena mba hohenoina efapolo taona tatỳ aoriana, tamin'ny fandravana an'i Jerosalema. Nankatò ny fampitandremana ny Kristiana, ary tsy nisy Kristiana iray maty tamin'ny fianjeran'ny tanàna.” *The Desire of Ages*, 628, 630.

Kristy dia nohomboana tamin'ny taona 31, ary efa ho efapolo taona tatỳ aoriana, tamin'ny taona 70, dia rava i Jerosalema taorian'ny fahirano naharitra telo taona sy tapany. Ahoana no naharavan'i Jerosalema teo amin'ny hazo fijaliana tamin'ny taona 31, raha mbola nisy telo taona sy tapany koa ny androm-pahasoavana voatondro ho fito-polo herinandro ao amin'ny Daniela toko faha-sivy, andininy faha-efatra amby roapolo? Ahoana no hamahana ireo tsy fitoviana toa hita ireo? Ny vahaolana mora indrindra dia ny manaiky tsotra izao fa, raha ny amin'ny fiafaran'ny androm-pahasoavana asehon'ny fito-polo herinandro, dia tsy maintsy takarina ho fiafaran'ny fahasoavana mandroso tsikelikely izany. Marina izany, nefa manaisotra ny maha-voafaritra ara-paminaniana rehetra izany rehefa ampiharina amin'ireo mariky ny lalana amin'izany tantara izany. Hiezaka hanazava aho.

Raha Pantekosta no maneho ny lalàna alahady ho avy tsy ho ela izay iantsoana hivoaka ny andian'ondry hafa ao Babylona, nahoana no telo taona sy tapany taorian'ny Pantekosta vao nankany amin'ny Jentilisa ny filazantsara? Ny fahafatesan'i Kristy sa ny fahafatesan'i Stefana no famantarana ny fanidiana ny fotoam-pahasoavana ho an'ny Isiraely fahiny? Raha mitsahatra tsy ho fiangonana ny Advantisma Laodikianina amin'ilay lalàna alahady ho avy tsy ho ela, moa ve ny fandravana ny tempoly tamin'ny taona 70 no naneho ny faran'ny tempolin'ny Advantisma Laodikianina amin'ny lalàna alahady? Izay mety hiseho ho toy ny tsy fitoviana dia voavaha amin'ny fampiharana ny hoe “andalana amin'andalana,” ary rehefa ampiharina izany, dia manjary mazava tsara sy voafaritra tsara ny fijoroana vavolombelon'ireo mari-dalana izay fantarintsika.

Ang linggong pinagtibay ni Cristo ang tipan ay nahahati sa dalawang magkapantay na yugto na tig-tatlo at kalahating taon. Ang unang tatlo at kalahating taon ay nagsisimula sa bautismo ni Cristo at nagtatapos sa Kaniyang kamatayan. Ang bautismo ay sagisag ng Kaniyang kamatayan at pagkabuhay na mag-uli, kaya ang pasimula ng panahong iyon na tatlo at kalahating taon ay kapareho ng wakas nito. Sa panahong iyon ay iniharap ni Cristo ang ebanghelyo nang tanging sa mga Judio lamang. Ang wakas ng tatlo at kalahating taong iyon ang tanda ng pasimula ng kasunod na tatlo at kalahating taon. Ang pasimula ng ikalawang yugto ng tatlo at kalahating taon ay nagsisimula sa kamatayan ni Cristo, at ito'y nagtatapos sa kamatayan ni Esteban. Sa panahong iyon ay iniharap ng mga alagad ang ebanghelyo nang tanging sa mga Judio lamang.

Ireo vanim-potoana roa ireo, izay tsipika ara-paminaniana misaraka, dia tokony hatambatra “andalana eo ambonin'ny andalana.” Samy mitondra ny mariky ny Alfa sy ny Omega na ny fiandohana na ny fiafarana, satria iray ihany ny tantaran'ny fiandohana sy ny fiafarana. Mitovy ireo fotoana faharetana roa ireo, ary mitovy ihany koa ny asa tanterahina mandritra ny vanim-potoana tsirairay. Kristy, Izay Voalohany sy Farany, dia Mpamorona ny zavatra rehetra koa, ary amin'izany lafiny izany dia Izy no Mpamorona ny Fahamarinana. Ny teny hebreo hoe “fahamarinana” dia noforonin'ny litera hebreo telo. Ny litera voalohany, arahina ny litera fahatelo ambin'ny folo, arahina ny litera farany amin'ny abidy hebreo, no atambatra mba hahatonga ny teny hebreo hoe “fahamarinana.”

Samy manana an'i Kristy ho voalohany sy ho farany ireo vanim-potoana roa samy telo taona sy tapany ireo, satria i Kristy no eo am-piandohan'ny vanim-potoana voalohany tamin'ny batisany, tahaka ny maha eo Aminy koa ny fiafaran'izany amin'ny fahafatesany ao amin'ny vanim-potoana

voalohany. Ary i Kristy dia eo amin'ny fahafatesany eo am-piandohan'ny vanim-potoana faharoa, ary mijoro eo ankavanana'Andriamanitra Izy eo am-piafaran'ny vanim-potoana faharoa. Ny isa telo ambin'ny folo dia tandindon'ny fikomiana, ary tamin'ireo vanim-potoana roa ireo, na notorin'i Kristy mivantana aza ny filazantsara, na tamin'ny vanim-potoana faharoa tamin'ny alalan'ny mpianany, dia nikomy tamin'ny hafatry ny filazantsara ny Jiosy mpitsikera.

Samy maharitra ny vanim-potoana roa tonta, samy mitondra ny mariky ny Alpha sy Omega, ary samy manondro ny hafatry ny filazantsara iray ihany. Ireo vanim-potoana roa ireo dia tsy maintsy atambatra “andalana manampy andalana.” Ny fomba fiasa hoe “andalana manampy andalana” no fomba fizahan-toetra an'ny orana farany. Izany no fomba fiasa amin'ny andro farany, ary ireo fahamarinana izay fantarina sy aorina amin'izany fomba fiasa izany amin'ny andro farany no manadio na manamasina ny zanak'i Levy mandritra ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra amby efatra alina.

Iza no hampianarany fahalalana? ary iza no hampahafantariny ny fampianarana? Izay efa voasara-nono ka nesorina tamin'ny nono. Fa didy tsy maintsy ho eo ambonin'ny didy, didy ambonin'ny didy; andalana ambonin'ny andalana, andalana ambonin'ny andalana; kely eto, kely eroa; fa amin'ny molotra miakanakam-piteny sy amin'ny fiteny hafa no hitenenany amin'ity firenena ity. Izy ireo no nilazany hoe: Iza no fitsaharana izay ampialanareo sasatra ny reraka; ary izao no famelombelomana; nefa tsy nety nihaino izy. Fa ny tenin'i Jehovah dia tonga taminy ho didy ambonin'ny didy, didy ambonin'ny didy; andalana ambonin'ny andalana, andalana ambonin'ny andalana; kely eto, kely eroa; mba handehanany ka hianjerany mihemotra, dia ho torotoro sy ho voafandrika ary ho voasambotra. Isaia 28:9–13.

Ny andininy manaraka ao amin'i Isaia dia miresaka amin'ireo lehilahy mpaniratsira izay mitondra ny vahoakan'i Jerosalema. Ho an'ireo lehilahy mpaniratsira ireo, ny “fitsaharana sy ny famelombelomana” (ny ranonorana farany), izay nolaviny tsy “hohenoina”, no mahatonga azy “handeha ka hihemotra, dia ho torotoro sy ho voafandrika ary ho azo.” Izany fizahan-toetra izany dia natolotra taminy tamin'ny alalan'ny fiteny hafa, satria Elia sy Jaona Mpanao-batista ary William Miller dia tsy nobeazina tany amin'ireo sekoly teolojika tamin'ny tantara nisy azy avy. Ny hafatry ny ranonorana farany izay mitsapa ny Advantisma Laodiseana dia ilay hafatra vokarin'ny fampiharana ny “tsipika mifandimby amin'ny tsipika.”

Rehefa apetraka eo ambonin'ireo telo taona sy tapany faharoa amin'ilay herinandro ny telo taona sy tapany voalohany amin'ilay herinandro izay nanamafisan'i Kristy ny fanekena, dia ahitantsika fahazavana ara-paminaniana izay manazava izay mety ho toa tsy fitoviana rehetra mety hiseho ao an-tsain'ny mpikaroka. Ilay herinandro dia ilay fotoana izay tokony hanamafisan'ny Iraky ny Fanekena ny fanekena, ary ny fanekena araka ny Soratra Masina dia tsy maintsy hamafisina amin'ny rà. Ny batisan'i Kristy sy ny fanomboana Azy tamin'ny hazofijaliana ary ny fitoraham-bato an'i Stefana dia samy manondro rà avokoa. Ireo tsipika roa ireo dia samy maneho ny ran'ny fanekena, ary ireo tsipika ireo no manamafy ny fanekena.

Rehefa ampiraisina “tsipika ambonin'ny tsipika” ireo, ny batista sy ny fanomboana no mari-dalana voalohany, ary ny fanomboana sy ny fitoraham-bato an'i Stefana no mari-dalana farany. Rehefa ampiraisina ho tsipika iray ireo, dia hitantsika ny hazo fijaliana sy Mikaela mitsangana amin'ny

fahafatesan'i Stefana ho vavolombelona roa manamarina ny famehezan'ny Jiosy ny fandavany ny filazantsara. Ny fahafatesan'i Kristy dia ny fahafatesan'ny mpianany koa, dia Stefana, izay Paska rehefa ampiraisina ireo tsipika roa. Telo andro tatỳ aoriana dia atsangana amin'ny maty i Kristy ho fanatitra Voaloham-bokatra.

Fa ankehitriny Kristy dia efa nitsangana tamin'ny maty ka tonga santatry ny matory. 1 Korintiana 15:20.

Eo anelanelan'ny Paska sy ny fetin'ny Voaloham-bokatra amin'ny andro fahatelo no manomboka ny fetin'ny Mofo Tsy Misy Lalivay. Ny mofo tsy misy lalivay dia tsy “miakatra”, ary Kristy tsy nitsangana tamin'ny andro faharoa, fa nitsangana tamin'ny andro fahatelo Izy. Kristy sy Stefana dia miara-maty ao amin'ny fampiharana “fitsipika miampy fitsipika”, nefa Stefana dia atsangana amin'ny maty aorian'i Kristy, satria misy filaharana ao amin'ny fitsanganan'ny voaloham-bokatra.

Fa samy amin'ny filaharany avy ny olona rehetra: Kristy no santatra; ary rehefa afaka izany, izay an'i Kristy amin'ny fihaviany. 1 Korintiana 15:22.

Ny fety amin'ny Lohataona dia tsy azo sarahina, satria mifandray mivantana amin'ny tsirairay izy ireny. Amin'io heviny io, ny Pentekosta dia maneho ny lalàna Alahady ho avy tsy ho ela, rehefa hisy famerenana ny fandatsahana ny Fanahy Masina, ary amin'izany ny feo faharoa ao amin'ny Apokalypsy toko faha-valo ambin'ny folo dia hiantso ireo izay mbola tsy mahalala ny filazantsara amin'izao fotoana izao mba hivoaka avy ao Babylona. Ny teny hoe “Babylona” dia mifototra amin'ny teny hoe “Babela,” izay midika hoe fifanjevoana, satria tamin'ny fahalavoan'i Babela no nampifanjevoan'Andriamanitra ny fiteny, ary tamin'ny Pentekosta no namadihan'Andriamanitra indray ny fifanjevoan'ny fiteny mba hitondrana ny filazantsara ho amin'izao tontolo izao. Koa mifandrindra ny Pentekosta sy ny lalàna Alahady.

Tamin'ny Pentekosta dia nomena ny mpianatra ny fanomezam-pahasoavan'ny fiteny, kanefa tamin'izany fotoana izany dia mbola voafetra ho amin'ny Jiosy ihany ny hafatra nentiny. Rehefa ampiraisina ireo tsipika roa ireo dia tonga amin'ny taona 34 ny Pentekosta, fotoana izay nitora-bato an'i Stefana ka tamin'izany no nitondrana ny filazantsara ho amin'ireo izay tsy mahalala ny filazantsara amin'izao fotoana izao.

Stefana dia maneho ireo izay hatsangana amin'ny maty “amin'ny fiaviany,” nefa efa niara-maty taminy. Ny fanatitra amin'ny Voaloham-bokatra dia manamarika ny fitsanganan'i Kristy tamin'ny andro fahatelo, ary manamarika koa ny fiandohan'ny Fetin'ny Herinandro, izay antsoina koa hoe fetin'ny Pentekosta, sady fahatsiarovana ny nanomezana ny Didy Folo tany Sinay.

Ny 22 Oktobra 1844 dia mifanaraka amin'ny hazo fijaliana; satria, ankoatra ny porofo hafa, Rahavavy White dia mampifandray ny fahadisoam-panantenan'ny mpianatra taorian'ny hazo fijaliana amin'ny fahadisoam-panantenana izay nanaraka ny 22 Oktobra 1844. Na ny hazo fijaliana na ny 22 Oktobra 1844 dia samy tandindon'ny lalàna Alahady ho avy tsy ho ela. Ny Pentekosta koa dia tandindon'ilay lalàna Alahady ho avy tsy ho ela, nefa ny Pentekosta dia tonga roa amby dimampolo andro taorian'ny hazo fijaliana. Ny hazo fijaliana, izay nambaran'ny Paska mialoha, dia mampiditra andian-fety iray izay mampahatsiahy ny lalana fahiny nalehan'i Isiraely fahiny

hatramin'ny alin'ny nandalonan'ily anjelin'ny fahafatesana an'i Egipta ka hatramin'ny fanomezana ny lalàna. Na dia samy manana ny mampiavaka azy aza ireo fety ireo, dia mifamatotra tsy azo sarahina izy rehetra. Noho izany dia marina ny mampihatra ny roa amby dimampolo andro manontolo hatramin'ny Paska ka hatramin'ny Pentekosta ho mari-dalana tokana.

Noho izany, ny hazo fijaliana, ny fahafatesan'i Stefana, ary ny Pentekosta dia samy tandindon'ny lalàna Alahady izay ho avy tsy ho ela, amin'izay hanombohan'ny fitsarana fampiharana miandalana hihatra amin'i Babilona Maoderina, rehefa manomboka miantso ny andian'ondrin'Andriamanitra hafa hivoaka avy ao Babilona ny feo faharoa ao amin'ny Apokalypsy toko fahavalo ambin'ny folo. Eo amin'izany mari-pamantarana izany no nahatongavan'ny fitsarana fampiharana tamin'i Jerosalema, na dia nahemotry ny famindram-pon'Andriamanitra aza ny fandravana tena izy ny tempoly sy ny tanàna ho efa-polo taona eo ho eo taorian'ny hazo fijaliana, ka hatramin'ny taona 70. Ny fandravana an'i Jerosalema fahiny dia maneho ny fiandohan'ny fitsarana fampiharana miandalana izay manomboka any Etazonia rehefa “ny fihemorana ara-pirenena amin'ny finoana dia arahina fandranganana ara-pirenena.”

Ny fahamarinana dia aorina eo ambonin'ny fijoroana vavolombelon'ny roa, ary ao amin'ireo tsipika roa misy telo taona sy tapany izay nanamafisan'i Kristy ny fanekena no ahitantsika vavolombelona roa momba ny fahafatesana sy fitsanganana amin'ny maty izay mifandray amin'ily tantara manondro ny lalàn'ny Alahady ho avy tsy ho ela. Io lalàn'ny Alahady io, ao amin'ny Apokalypsy toko faha-iraka ambin'ny folo, dia aseho ho ilay “ora nisian'ny horohoron-tany lehibe.” Io “ora” io dia mifandray mivantana amin'ireo vavolombelona roa izay nanome fijoroana vavolombelona nandritra ny telo taona sy tapany. Ny fijoroana vavolombelony dia mifarana amin'ny fahafatesany sy ny fitsanganany amin'ny maty.

Ny fijoroany ho vavolombelona nandritra ny telo taona sy tapany, narahin'ny fahafatesany sy ny fitsanganany amin'ny maty, dia naseho tamin'ny alalan'ny fahafatesana sy ny fitsanganan'i Jesosy sy Stefana samy izy; fa amin'ny hoe “andalana manampy andalana,” Stefana dia aseho ho natsangana tamin'ny maty niaraka tamin'i Kristy. Tamin'ny fetin'ny Vokatra Voalohany dia fanatitra lehibe roa no natolotra.

Ny anankiray dia zanak'ondry tsy misy kilema, ary ny anankiray kosa dia fanatitra varimbazaha hordea. Ny hordea dia naneho ny vokatra izay mbola hanaraka, ary ny zanak'ondry dia naneho an'i Kristy. Natsangana tamin'ny andro fahatelo Kristy, ary Stefana dia naneho ireo izay hanaraka, ary ny hordea dia naneho ny vokatra izay mbola hanaraka. Ireo vavolombelona roa ao amin'ny Apokalypsy toko fahiraika ambin'ny folo dia nijoro ho vavolombelona nandritra ny telo taona sy tapany, rehefa izany dia novonoina izy, ary avy eo natsangana indray telo andro sy tapany tatỳ aoriana. Ireo vavolombelona roa ireo dia efa notondroina mialoha tamin'ny alalan'i Kristy, Izay Santatra, satria izy ireo dia maneho ny iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina, izay santatra koa.

Ary nijery aho, ka, indro, nisy Zanak'ondry nitsangana teo an-tendrombohitra Ziona, ary nisy olona efatra arivo amby efatra alina sy iray hetsy niaraka taminy, izay nanana ny anaran'ny Rainy voasoratra teo amin'ny handriny. Ary nahare feo avy tany an-danitra aho, tahaka ny

firohondrohon'ny rano be, ary tahaka ny fikitroketroky ny kotrokorana mafy; ary nahare ny feon'ny mpitendry harpa aho, nitendry ny harfany; ary nihira toy ny fihiram-baovao teo anoloan'ny seza fiandrianana sy teo anoloan'ny zava-manana aina efatra ary ny loholona izy; ary tsy nisy olona nahay nianatra izany fihirana izany afa-tsy ny olona efatra arivo amby efatra alina sy iray hetsy, dia ireo izay navotana hiala tamin'ny tany. Ireo no tsy voaloton'ny vehivavy; fa virijina izy. Ireo no manaraka ny Zanak'ondry na aiza na aiza alehany. Ireo no navotana avy tamin'ny olona, ho voaloham-bokatra ho an'Andriamanitra sy ho an'ny Zanak'ondry. Ary tsy nisy fitaka hita teo am-bavany; fa tsy manan-tsiny izy eo anoloan'ny seza fiandrianan'Andriamanitra. Apokalypsy 14:1–5.

Ny fanatitra vary hordea tamin'ny fetin'ny Voaloham-bokatra dia naneho mialoha ny vokatra izay hanaraka; ary Stefana tamin'ny taona 34 dia nanaraka ny fahafatesan'i Kristy tamin'ny taona 31, na dia “andalana manaraka andalana” aza, dia maty tamin'io mari-potoana io ihany izy roa. Mifandray amin'ny fanatitra voaloham-bokatra, Kristy no zanak'ondry novonoina, ary Stefana no vary hordea. Araka an'i Paoly, “Kristy” no “santatr'izay efa nodimandry,” ary avy eo “rehefa afaka izany, dia izay an'i Kristy amin'ny fihaviany.” Ny iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina dia voaloham-bokatra, ary izy ireo no “manaraka ny Zanak'ondry na aiza na aiza alehany.”

Ao amin'ilay “ora” nisian'ilay “horohoron-tany lehibe” ao amin'ny Apokalypsy toko fahiraika ambin'ny folo, dia hatsangana amin'ny maty ireo vavolombelona roa izay efa naminany nandritra ny telo taona sy tapany, nefa novonoina ka nandry teny an-dalambe nandritra ny telo andro sy tapany. Izy ireo dia ireo izay asehon'i Stefana, izay natsangana tamin'ny maty ara-paminaniana niaraka tamin'i Jesosy, nefa koa taorian'i Jesosy. Koa noho izany dia atsangana izy “telo andro sy tapany” taorian'ny namonoan'ilay bibidia izay niakatra avy ao amin'ny lavaka tsy hita noanoa azy. Tamin'io “ora” io ihany, izay nananganana azy, dia niakatra ho any an-danitra izy ho famantarana. Ny fizotran'ny fitsanganany amin'ny maty sy ny fiakarany dia voalahatra amim-pitandremana ao amin'ny Tenin'Andriamanitra ara-paminaniana, ary tafiditra ao anatin'izany fa izy dia nohamarinina tamin'ny alalan'ny fahafatesana ara-bakitenin'i Stefana, ka amin'izany dia maneho fahafatesana ara-panahy tanterahina amin'ireo vavolombelona roa, rehefa avadika avy amin'ny hetsika laodikianina an'ny anjely fahatelo ho amin'ny hetsika filadelfianina an'ny anjely fahatelo izy ireo.

Hohamafisintsika ao amin'ny lahatsoratra manaraka ity fianarana ity.

“Misy zavatra iray azo antoka: ireo Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito izay mijoro eo ambanin'ny sainan'i Satana dia hiala voalohany amin'ny finoany ny amin'ireo fampitandremana sy fananarana voarakitra ao amin'ny Testimonies of God's spirit.

“Ny antso ho amin'ny fanokanana lehibe kokoa sy amin'ny fanompoana masina kokoa dia atao ankehitriny, ary mbola hitohy hatao. Ny sasany amin'ireo izay maneho ankehitriny ny soso-kevitr'i Satana dia ho tonga saina. Misy ireo eo amin'ny toerana manan-danja amin'ny fitokisana izay tsy mahatakatra ny fahamarinana ho an'izao andro izao. Aminy no tsy maintsy anolorana ny hafatra. Raha mandray izany izy, dia handray azy Kristy, ary hanao azy ho mpiara-miasa aminy. Fa raha mandà tsy hihaino ny hafatra izy, dia hijoro eo ambanin'ny faneva maintin'ny Andrianan'ny Haizina.”

“Voatendry aho hilaza fa ny fahamarinana sarobidy ho an’izao andro izao dia misokatra miharihary hatrany hatrany ao amin’ny sain’ny olombelona. Amin’ny heviny manokana, ny lehilahy sy ny vehivavy dia tokony hihinana ny nofon’i Kristy sy hisotro ny ràny. Hisy fivelaran’ny fahatakarana, fa ny fahamarinana dia afaka mivelatra mandrakariva. Ilay Mpamorona avy amin’Andriamanitra ny fahamarinana dia ho tonga ao amin’ny firaisana akaiky kokoa, ary mbola akaiky kokoa hatrany, amin’ireo izay manohy hahalala Azy. Rehefa mandray ny teniny ho mofon’ny lanitra ny vahoakan’Andriamanitra, dia hahalala fa ny fivoahany dia voamana tahaka ny maraina. Handray hery ara-panahy izy ireo, tahaka ny andraisam-batana hery ara-nofo rehefa hanina ny sakafo.

“Tsy takatsika amin’ny antsasany akory ny drafity ny Tompo tamin’ny nitondrany ny zanak’Israely hiala tamin’ny fanandevozana tany Egipta sy nitarihany azy namakivaky ny efitra hankany Kanana.

“Rehefa angonintsika ireo tara-pahazavana avy amin’Andriamanitra mampiripiratra avy amin’ny filazantsara, dia hanana fahiratan-tsaina mazava kokoa momba ny toe-karena jiosy isika, ary fankasitrahana lalindalina kokoa ny amin’ireo fahamarinany lehibe. Mbola tsy feno ny fikarohantsika ny fahamarinana. Vitsivitsy monja amin’ireo tara-pahazavana no voaangontsika. Izay tsy mpianatra isan’andro ny Teny dia tsy hahavaha ny zava-manahirana ao amin’ny toe-karena jiosy. Tsy ho azony ny fahamarinana nampianarin’ny fanompoam-pivavahana tao amin’ny tempoly. Sakanan’ny fahazoana araka izao tontolo izao ny asan’Andriamanitra momba ny drafiny lehibe. Ny fiainana ho avy no hampiharihary ny hevitra ny lalàna izay nomen’i Kristy ny olony, raha voasaron’ny andrin’ny rahona Izy.” Spalding and Magan, 305, 306.